

Raadsvoorstel 44
Vergadering 8 mei 2012

Gemeenteraad

Onderwerp : Participatie gemeente Helmond in coöperatieve vereniging "Federatie AutomotiveNL u.a."
B&W vergadering : 27 maart 2012
Dienst / afdeling : BV/BJZ en SE/EC

Aan de gemeenteraad,

Als onderdeel van de doorontwikkeling van het automotive cluster is er in de afgelopen periode gewerkt aan de samenvoeging van de bestaande landelijke organisaties Automotive Technology Center (ATC), High Tech Automotive Systems (HTAS) en de High Tech Automotive Campus (HTACampus) tot één krachtige nieuwe organisatie AutomotiveNL. AutomotiveNL maakt van de HTACampus/AutomotiveCampusNL in Helmond het zichtbare centrum van de Nederlandse automotive sector, door daar zoveel mogelijk de activiteiten te concentreren.

Op 1 januari 2012 is de nieuwe organisatie formeel van start gegaan. Automotive NL bestaat uit twee rechtspersonen:

1. De coöperatieve vereniging "Federatie AutomotiveNL u.a.";
2. De besloten vennootschap AutomotiveNL.

De belangrijkste taken van de "Federatie AutomotiveNL u.a." zijn: formuleren van strategie en beleid voor de gehele automotive sector, vaststellen van de visie en missie, goedkeuring meerjarenbeleidsplannen en jaarplannen, promotie van de sector in binnen- en buitenland en benoeming leden van de Raad van Commissarissen.

AutomotiveNL BV is als dochtervennootschap verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid dat door de Federatie AutomotiveNL wordt geformuleerd en vastgesteld. De Raad van Commissarissen adviseert over en controleert op de uitvoering van het beleid door AutomotiveNL BV.

In het bestuur van de coöperatieve vereniging is een rol voor de overheid voorzien middels toetreding van twee bestuursleden. Dit is in de statuten opgenomen, waarbij aansluiting is gezocht bij het model van tripartite samenwerking (triple helix) zoals bijvoorbeeld ook voor Brainport wordt gehanteerd. De gemeente Helmond en de provincie Noord-Brabant zijn door AutomotiveNL uitgenodigd om lid te worden van de "Federatie AutomotiveNL u.a.". Binnen de provincie moet hierover nog besluitvorming plaatsvinden. De provincie is voornemens om wel lid te worden van de Federatie, maar de provincie zal naar verwachting geen bestuurder afvaardigen in het bestuur van de Federatie.

Voorts ligt het in de bedoeling voor de Raad van Commissarissen van de uitvoeringsorganisatie AutomotiveNL BV een overheidscommissaris aan te zoeken. Daarvoor is inmiddels benaderd de heer drs. A.A.M. Jacobs. Wij achten het gewenst dat in deze startfase de burgemeester q.q. tot 1 november 2012 deze functie vervult. Voor de invulling na 1 november 2012 zullen wij ons nog nader beraden.

Als gevolg van de herstructurering van het automotive cluster zal de stichting High Tech Automotive Campus, zodra dat juridisch mogelijk is, ontbonden worden. Realisering van haar doelstelling is overgenomen door AutomotiveNL.

Beleidsmatige context

Het beleidskader wordt gevormd door de volgende documenten:

- Business plan High Tech Automotive Campus (2008);
- Ambitiedocument 'In de hoogste versnelling. De High Tech Automotive Campus in beweging' (2009);
- Programmakader Automotive. Programma Samen Investeren (2010);
- Masterplan High Tech Automotive Campus (2011).

Beoogd effect en/of resultaat

1. De regio Regio Eindhoven/Zuidoost-Brabant (Brainport) wil zich ontwikkelen als toptechnologische hotspot in Europa, waarin kwaliteit van wonen, werken en leven belangrijk zijn en economische continuïteit centraal staat. Doelstelling van het Brainport Automotive Programma is de verankering en versterking van de automotive sector (onderdeel van het bredere high tech systems cluster) in de Brainport regio met als doel economische structuurversterking, groei van werkgelegenheid en versterken van de relatie tussen bedrijfsleven en onderwijs- en kennisinstellingen.
2. De automotive sector wil in de periode tot 2020 de lijn van groei en internationalisering versterken. De sector heeft onderzocht hoe zij zich het beste kan organiseren om dit te realiseren. De sector heeft besloten om de bestaande activiteiten samen te voegen tot één krachtige nieuwe organisatie AutomotiveNL, met AutomotiveCampusNL als onderdeel daarvan. De nieuwe organisatie heeft als doel de internationale positie van de Nederlandse automotive industrie uit te bouwen, het netwerk te versterken en de groei van de sector te versnellen.

Argumenten

1. Het Brainport Automotive Programma is in de afgelopen periode tot stand gekomen via de Brainport werkwijze: door een goed samenspel tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid. Er zijn kansrijke projecten geïdentificeerd en geïnitieerd, die vervolgens tot uitvoering worden gebracht. De ontwikkeling van de Campus is één van deze projecten. De samenwerking en de goede onderlinge contacten tussen partijen hebben er in de afgelopen periode toe geleid dat er al veel is bereikt binnen automotive Nederland.
2. In aansluiting op de succesvolle Brainport aanpak is in de nieuwe opgerichte Federatie AutomotiveNL een rol voor de bedrijven, het onderwijs en ook de overheid voorzien. Deze vorm van samenwerking is van belang om de automotive sector en de Campus als kern in de komende jaren verder tot bloei te brengen. Ontwikkeling en innovatie, groei van werkgelegenheid en economische structuurversterking worden niet voorgeschreven door de overheid, maar ontstaan juist door samenwerking en kruisbestuiving tussen de verschillende bloedgroepen.
3. De opgave voor de automotive sector in de komende jaren is breed, is maatschappelijk relevant en sluit nauw aan bij de doelen van Rijk, provincies en gemeenten. Het gaat om versterking van het onderwijs en de arbeidsmarkt, om slimmere en schonere mobiliteit, om economische groei, om bevordering van open innovatie, om het ontwikkelen van field test sites etc. De ontwikkeling en bundeling van krachten in Automotive(Campus)NL komt de sector en de samenleving en meer specifiek de gemeente Helmond ten goede.
4. Via bestuurlijke deelname in de Federatie en de RvC kan de gemeente Helmond mede sturing kan geven aan het beleid en uit te voeren activiteiten en – wanneer nodig – snel verbindingen leggen met andere (overheids)organisaties zoals Brainport, SRE en de provincie. Alle betrokken partijen zijn het er over eens dat met de versterking van het automotive cluster en de ontwikkeling van de Campus een nationaal en regionaal belang wordt gediend. De Campus is onderdeel van het Brainportprogramma en een speerpunt van het gemeentelijk beleid.
5. De gemeente Helmond kan haar positie als trekker van het automotive cluster binnen Brainport en binnen Nederland verstevigen. Daarmee kan het imago van de stad verder worden verbeterd en kan Helmond landelijke bekendheid verwerven als 'the place to be' op het gebied van automotive en slimme mobiliteit (Driven).

Kanttekeningen

Van belang is welke rol en positie de overheid wenst in te nemen, rekening houdend met de doelen en ambities van de automotive sector, de doelen en ambities van de overheid en met de taken en

verantwoordelijkheden van de nieuwe organisatie. De overheden gaan over de randvoorwaarden, bepalen (mede) de beleidsdoelen en ambities en hebben vooral een rol als aanjager en 'facilitator'. De bedrijven en kennisinstellingen gaan over de concrete uitvoering. Zij innoveren en zorgen voor economische ontwikkeling, groei en clustervorming. De overheid wil daarom geen verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoeringsorganisatie, maar wel mee sturing geven aan het beleid, strategie en visievorming via het bestuurslidmaatschap in de coöperatieve vereniging en een commissariaat in de Raad van Commissarissen van AutomotiveNL BV.

AutomotiveNL werkt toe naar een zelfdragend verdienmodel voor de lange termijn, waardoor de overheidsbijdragen geleidelijk kunnen worden afgebouwd. De overheidsbijdrage aan AutomotiveNL zal in de komende periode selectief en op onderdelen zijn, gebaseerd op goede zakelijke prestatieafspraken met AutomotiveNL B.V. en via sturing op resultaten. Vanuit haar ambitie en verantwoordelijkheden is voor de gemeente Helmond de regionale component hierin met name van belang. Daarin staan centraal de (gebieds)ontwikkeling van de HTACampus, het stimuleren van werkgelegenheid en innovatie, economische structuurversterking, versterking van het onderwijs en de profilering als automotive stad.

De provincie Noord-Brabant is voornemens lid te worden van de coöperatieve vereniging "Federatie AutomotiveNL u.a.", echter de provincie zal geen bestuurder afvaardigen in het bestuur van de Federatie. Dit vanwege eventuele strijdige belangen met het beleid van de provincie en/of de belangen van betrokken regionale stakeholders (pettenprobleem). Daarnaast wil de provincie in het verlengde van het Rijksbeleid een eigen regionale vergaderstructuur opzetten voor alle topsectoren binnen Brabant in het kader van het Economisch Programma Noord-Brabant en met een roadmap Automotive.

Dit betekent dat de gemeente als enige partij vertegenwoordigd is in het bestuur van de Federatie en het risico bestaat dat de verantwoordelijkheid voor AutomotiveNL B.V. eenzijdig op de schouders van de gemeente komt te rusten en de gemeente wordt aangesproken op punten die eerder op het niveau van de provincie liggen (probleemoplosser). Voor deze rol moet worden gewaakt. Dit vraagt om een adequate (ambtelijke) advisering, onafhankelijk van de adviezen van de staf van AutomotiveNL. Deze inzet zal binnen de bestaande formatie van de gemeente Helmond moeten worden geborgd.

In juridisch opzicht is het volgende van belang. Deelname aan de "Federatie AutomotiveNL u.a." betekent dat de gemeente jaarlijks aan de contributieverplichtingen moet voldoen. Deze contributie dient ter financiering van de coöperatie zelf en van de dochtervennootschap AutomotiveNL BV. De hoogte van de contributie is afhankelijk van de begrote exploitatiekosten van beide rechtspersonen. De coöperatie Federatie AutomotiveNL u.a. zal met de gemeente Helmond een dienstverleningsovereenkomst sluiten ter realisering van de in de statuten benoemde doelstellingen tegen betaling door de stichting van een jaarlijkse vergoeding, die gelijk is aan de door de gemeente Helmond in dat jaar te betalen contributie. Dit vanwege het feit dat de gemeente al op meerdere terreinen een financiële bijdrage levert. Jaarlijks kan het lidmaatschap worden beëindigd. Als dat gebeurt eindigt ook de dienstverleningsovereenkomst.

In het kader van het gemeentelijk deelnemingenbeleid is eerder vastgelegd dat in beginsel geen gemeentelijke bestuurders zitting nemen in de Raad van Commissarissen van overheidsdeelnemingen. Nu de heer drs. A.A.M. Jacobs per 1 november 2012 terugtreedt als burgemeester van Helmond en gezien zijn inhoudelijke kennis van de materie achten wij het niet bezwaarlijk als hij door de algemene vergadering van aandeelhouders van AutomotiveNL BV thans benoemd wordt tot commissaris tot 1 november 2012. In deze rol is hij verantwoording verschuldigd aan de algemene vergadering van aandeelhouders, in casu de "Federatie AutomotiveNL u.a.".

Middelen

De contributie voor het lidmaatschap van de Coöperatie Federatie AutomotiveNL u.a. bedraagt voor een organisatie met meer dan 500 werknemers € 15.000,-- in 2012. De coöperatie Federatie AutomotiveNL u.a. zal op basis van een nog te sluiten dienstverleningsovereenkomst de gemeente Helmond een jaarlijkse vergoeding betalen, die gelijk is aan de door de gemeente Helmond in dat jaar te betalen contributie. Daarmee is het lidmaatschap voor de gemeente Helmond kostenneutraal.

Vervolgstappen

Nadat uw raad in de gelegenheid is gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot de voorgenomen deelnemingen zullen wij ons bezinnen op een standpunt. Als wij het besluit nemen om lid te worden van de coöperatie vereniging "Federatie AutomotiveNL u.a." zullen wij dit besluit ter goedkeuring toesturen aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant. Na verlening van deze goedkeuring kan het lidmaatschap van de gemeente Helmond formeel een aanvang nemen.

Wij verzoeken u in te stemmen met dit voorstel en begrotingswijziging 18-2012 vast te stellen.
Het advies van de commissie middelen, ondersteuning en economie zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond,
de burgemeester, de secretaris,
F.P.C.J.G Stienen, L.B. A.A.M. Marneffe RA

Bijlagen ((voor raads en commissieleden ter inzage in de visiekamer en tevens te bekijken op de gemeentelijke website www.helmond.nl/gemeenteraad:))

- brief AutomotiveNL d.d. 27 februari 2012;
- brief AutomotiveNL d.d. 19 december 2011;
- brief AutomotiveNL d.d. 8 december 2011;
- statuten Coöperatie Federatie AutomotiveNL u.a.;
- statuten AutomotiveNL B.V.

Raadsbesluit 44
Vergadering 8 mei 2012

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 maart 2012;
gelet op de bepalingen van artikel 160 tweede en derde lid van de Gemeentewet;

besluit:

1. kennis te nemen van het voornemen van burgemeester en wethouders om deel te nemen in de coöperatieve vereniging "Federatie AutomotiveNL u.a.";
2. kennis te nemen van het voornemen van burgemeester en wethouders om de portefeuillehouder Economische Zaken namens de gemeente Helmond voor te dragen als bestuurslid van de coöperatieve vereniging;
3. eventuele wensen en bedenkingen over het voornemen van burgemeester en wethouders om deel te nemen in AutomotiveNL kenbaar te maken;
4. kennis te nemen van het voornemen van burgemeester en wethouders om de jaarlijkse lidmaatschapskosten ad € 15.000,- te dekken uit de vergoeding die in het kader van de af te sluiten dienstverleningsovereenkomst met AutomotiveNL jaarlijks aan de gemeente wordt betaald;
5. de financiële gevolgen te verwerken in begrotingswijziging 18-2012.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 8 mei 2012.

De raad voornoemd,
de voorzitter,

de griffier,